

Ο ΔΗΜΟΚΡΑΤΗΣ

Ημερησία πολιτική-οικονομική εφημερίς τοπικῶν συμφερόντων

Έτος 9ο

Αριθ. φύλλου 2309 Πέμπτη 7 Ἀπριλίου 1983

Τιμή φύλλου δρχ. 5

Γραφεία Κωλέττη 5 ΤΗΛ. 28008 - 22682

ΡΑΔΟΥΖΙΝΟΙ ΟΠΛΑΡΧΗΚΟΙ

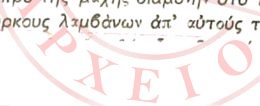
Ντούλας Γώγου Μπακόλας

ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Φ. ΚΑΡΑΤΖΕΝΗ

Δεύτερος υιός του όπλαρχηγού Γώγου Μπακόλα γεννηθείς εις τήν Σκουληκαριάν κατά τό Έτος 1800. Έλαβεν μέρος εις τήν επανάστασιν υπό τήν όδηγίαν του πατρός του και έπολέμησε εις τήν Λαγκάδα τόν Ιούνιον 1821 συνέχισα από Ἀφτί Φλωριάδος εις τάς δύο μάχας του Πέτα κατά του ίδιον μήνα και έπειτα στήν Πλάκκα, Ἀγιντα, Πράμαντα, Ἀγών Μελλισουργών Βουλγαρέλι και τέλος εις τόν Σταυρόν Θεοδωριάνων στό πλευρόν του ήρωικου πατρός του, τήν 4 Αυγούστου 1821.

Έλαβεν μέρος εις τήν άποτυχοσαν έπιχειρήσιν κατά τής φρουράς του Νεοχωρίου και κατά τόν Νοέμβριον ίδιου έτους εις τήν μάχην τής Ἄρτης. Μετά τήν λύσιν τής πολιορκίας επανήλθεν στήν Σκουληκαριάν και τήν άνοιξιν του 1822 κατήλθεν στό Πέτα όπου τήν 4 Ιουλίου ίδιου έτους έλαβεν μέρος εις τήν μάχην του Ματτασιού του Πέτα και έτρεψεν εις φυγήν τούς Ἄλβανούς του Πουρναρίου. Ὑστερα από τό άτυχές άποτέλεσμα τής μάχης του Πέτα όλα τά έλληνικά τμήματα άπεούρθησαν στήν Ἀκαρνανίαν ό δέ Κιουταχής νικητής του Πέτα παρέμεινε κύριος τής περιοχής. Τότε ό τελευταίος ήπέλησε τήν καταστροφήν του Ραδοβυζίου έπειδή ό πατέρας του κατά τήν πρό τής μάχης διαμονήν στό Πέτα έξηπάτησε τούς Τούρκους λαμβάνων άπό αυτός τρόφι

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΣΜΟ ΤΕΛΟΣ ΠΛΗΡΩΘΗΚΕ

ἔξηπάτησε τοὺς Τούρκους λαμβάνων ἀπ' αὐτοὺς τρόφιμα καὶ δίδων ψευδεῖς ἐπιτάγας ὅτι θά ἦτο δυνατὸν νὰ τοὺς βοηθήσῃ. Ἐνῶ ἀντιθέτως τὸ τμήμα τῶν Μπακο-λαίων ἀπὸ θαλάσσια ἔλληρικά τμήματα τῶν ἀτάκτων, ἦτο ἐκείνο τὸ ὅποιον ἔκαμε τὴν μεγαλύτερην φθορὰν στοὺς Τουρκαλβανούς. Διὰ τὴν ἀποφυγὴν τὴν καταστροφὴν τῆς πατρίδας του ὁ Ντούλας ἐδέχθη νὰ μείνῃ ὀμηρὸς τοῦ Κιουταχῆ στήν Πρέβεζαν καὶ ἡ ὀμηρὸν του αὐτὴ ἐκράτησε ἀπὸ τὸν Ἰούλιον 1822 μέχρι τοῦ καλοκαιριοῦ τοῦ 1824 ὅταν μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ ἐπίτερος μεταβάντος εἰς Πρέβεζαν ἀδελφοῦ του Μήτρου, κτηνώρως νὰ διαφύγῃ καὶ νὰ ἐπανέλθῃ στήν Σκουληκαριάν. Ἐν τῷ μεταξῷ εἰχε ἀποθάνει ὁ πατήρ του καὶ τότε οἱ δύο ἀδελφοὶ Μήτρος καὶ Ντούλας, κατόπιν διαταγῆς τῆς Διοικήσεως κατάρτιζον σῶμα ἐνόπλιων Ραδοβυζινῶν καὶ φυλάσσον τὴν γραμμὴν τοῦ Μικρυνόρου. Διοικοῦν δύναμιν 300 ἀνδρῶν τελούντες ὑπὸ τὰς ἀνωτέρας διαταγὰς τοῦ στρατηγοῦ Ἀνδρέα Ἰσκαν. Ἡ δύναμις τὴν ὅλιαν διοικοῦν οἱ ἀδελφοὶ Μπακόλα εἶναι σημαντικὴ ἐάν λάβωμεν ὑπὸψιν ὅτι κατὰ τὴν ἰδίαν ἐποχὴν ἄλλοι στρατηγοὶ τοῦ ἀγῶνος διοικοῦν ἑκατὸν ἢ ἑκατὸν πενήκοντα ἄνδρες.

Τὸ Φθινόπωρον τοῦ 1825 φθάνει ἔξω τοῦ Μισολογίου ὁ συγχωριανὸς του Γ. Καρζιακῆς καὶ τότε σπεύδει νὰ τὸν βοηθήσῃ εἰς τὰς μάχας ποὺ διδῆ ἐκεῖνος πρὸ παρμιπόδισιν τῶν ἐπισχυσῶν τοῦ πολιορκούντος τὸ Μεσολόγγι Κιουταχῆ. Τὸ 1826 ἐπανέρχεται στὸ Μικρυνόρου καὶ τὸ Νοέμβριον 1827 σπεύδει καὶ κατατάσσεται μὲ τὸ σῶμα του στὸ στρατόπεδον τῆς Σφήνας ποὺ εἶχε σχηματίσει ὁ Ριχάρδος Τζώρτζ. Ἡ ἐνταξίς τῶν διαφόρων ὀπλαρχηγῶν στὸ ἀνωτέρω στρατόπεδον ἀνησυχεῖ τοὺς Τούρκους τῆς Ἀρτις ὅποτε ἡ διοίκησις τῆς τοῦς καλεῖ νὰ παρουσιασθῶν καὶ συζητήσων τὴν ἡρέμισιν τῆς περιοχῆς των. Οἱ ἀδελφοὶ Μπακόλα δὲν ὑπακούουν καὶ συνεχίζουν νὰ ὑπηρετοῦν τὸ στρατόπεδον. Κατὰ τὸ 1830 ἐπανέρχεται στήν Σκουληκαριάν καὶ καταλαμβάνει ὡς Διοικητὴς ἀρματολὸς τὴν περιοχὴν τοῦ Βελεντζικοῦ γεγονός τὸ ὅτι οἱ Τούρκοι ἀναγκάζονται νὰ ἀναγνωρίσων. Ὁ ἀρματολὸς συγκροτεῖ σῶμα ἐνόπλιων ἀνδρῶν καὶ τούτο ἀνησυχεῖ τὸν Κιουταχῆ ὅστις διατάσσει τὸν περιορισμὸν του εἰς 25 ἄνδρας. Ὁ Ντούλας δὲν πειθαρχεῖ καὶ τότε ὁ Κιουταχῆς διέταξε τὴν καταδιώξιν του. Ὁ Ντούλας εἰσέρχεται στὸν Βάλτσι καὶ οἱ Τούρκοι ἔκτισαν πολλὰ σπίτια τῆς Σκουληκαριᾶς. Ἀφοῦ ἀπεκτινασθήσαν οἱ σχέσεις μὲ τὴν Τουρκίαν ὁ Ντούλας καταλαμβάνει τὸ ἀρματολικὸν τοῦ Βελεντζικοῦ ἀλλ' οἱ Τούρκοι ὠπλισαντες ἔργασι των, τὸν Δημήτριον Φ' Σκαλτασιάνην, Κώσταν Κοτσίλαν σύζυγον τῆς Δημητριούλας Σκαλτασιάνην καὶ ἕνα ἄλλον Κοτσίλαν ἀπὸ τὸ Βελεντζικόν

Ραδοβυζινοί όπλαρχηγοί

συνέχεια από την 1η σελίδα

έπετυχον τόν φόνον του κατά τό 1846 κεί κατά μίαν ή-
μέριον πού ό Ντούλις επέστρεφε από τό Βελεντζικόν τό
χωριό του.

Ήτο δυνamikός άνθρωπος. Είχε φίλους αλλά και
έχθρους αυτούς πού είχε και ό πατέρας του. Γιαυτό διε-
τήρει πάντοτε σωματεφυλακήν. Στο ισόγειον του σπιτου
του στην Σκουληκρικήν διέμεινεν μονίμως μερικά παλη-
κάριζ του όπως ό Κολιό Τσίλης, ό Δήμος Πλακιάς ή
Κιντοδήμος και άλλοι. Ήπειδή απέλουντο αντίποινα ό
Σκιλτασιάννης ήναγκάσθη να απομακρυνθη από την
Σκουληκρικήν. Μετά δύο-τρεις χρόνιζ ό υίός του Δημή-
τριος ήλικίας 14 έτων τόν ανέκάλυψε στην Άμφιλοχίαν
όπου έπείρησε με μίαν κομπούραν να τόν φονεύση ά-
λ' ήστόχησε.

Τόν φόνον του Ντούλι ή λαική μουζ με διάφορα
τραγούδια έκλαψε τόν σκοτωμό του. Κατά τό 1832-18
33 είχε νυμφευθη την Βασιλικήν μίαν την έπτά θυγατέ-
ρων του Κων)νου Γεωργίου από τό Μπενικόβο τού Βά-
λτου, με την όποιαν απέκτησε τόν υίόν του Γεώργιον
(1836-1888). Άδελφήν της γυναίκας του, την Μαρίαν
ένυμφεύθη ό μετέπειτα συνταγματάρχης και Βουλευτής
Σωτήριος Στράτος.

Κατά τό έτος 1865 τά παιδιά του Γεώργιος και Δη-
μήτριος υπέβλεν αίτησιν στην Έπιτροπή εκδουλεύσε-
ων των Άγωνιστών, έκθέτοντας τάς θυσίας της οικογε-
νείας των αλλά και την προσφοράν του πατρός των
Ντούλια στον άγώνα του 1821. ως μάρτυρας της προσφο-
ράς αυτής προτείνουσι τούς, Άλ. Μιυροκορδάτον Γεν-
ναίον Κολοκοτρώνην, Νικ. Ζέρβαν, Εύάγγελον Κοντογιά-
νην και άλλους. Η Έπιτροπή Άγνωρισέως των Έκδου-
λεύσεων κατέταξε τόν Ντούλιον εις την 7ην τάξιν Άξιω-
μυτικών.

Ένα από τά Λαϊκά τραγούδιζ πού έκλαψαν τόν
Ντούλι ειλιει και τό εξής:
Τριζ πουλάκιζ κάθονταν στο Γάβρογο στην Ράχη
Τόνα τηράει τό Βαλτινό και τ' άλλο πρός την Άρταν
Τό τρίτο τό καλλίτερο μοιρολογάει και λέγει:
Νάχη φουσκώση ή θάλασσα να δνη στο Ραδοβίον.

νά πνίξη δεκαοχτώ χωριά καὶ πέντε Βιλαέτια
νά πνίξη τὸν Δερβέν Ἄγα τοῦ Σουλεϊμάν Τσίρη
τὸν Δημητράκη ἔκραξε τὸν Κωνσταντῆ Κοτίλα
παιδιά μου νά τὸν σκοτώσητε τὸν καπετάνιο Ντούλα
πέντε χιλιάδες τάληρα ἐγὼ θά τὰ ξοδεύσω
πίσω νά προσκυθήσητε καὶ τιποτ' δὲν μᾶς κάνουν.

